

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Naročnina lista: --

Celo leto . . . K 18--

Pol leta . . . " 9--

Četrt leta . . . " 5--

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . " 24--

Posamezne številke

-- 30 vinarjev. --

Uredništvo i. upravnništvo:

Maribor, Koroška ulica

št. 5. — Telefon št. 220.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 1.20

od enosodne petlitvrste:

pri večkratnih oznanilih

popust.

„Straža“ izhaja v pon-

edeljek in petek popoldne.

Rekopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more

govoriti vsak dan od

11. do 12. ure popoldne.

57. številka.

Maribor, dne 18. julija 1919

Letnik XI.

Tudi uganka.

Št. Ilj v Slov. gor., 12. julija.

Kako se je cela Slovenija razveselila, ko smo zvedeli uradno, da je Maribor naš in da je tudi Radgona last Jugoslavije. A v kupo veselja je padla grenka kapljica žalosti. Nismo hoteli verjeti, a še zdaj ne bi radi verjeli. Pa bo le bridka resnica: Špilje ni naše in tudi železnica od Špilja do Obrajne. Vse je majalo z glavo. Tudi Nemcem se je zdelo neverjetno. Pisalo in govorilo se je vedno o tem, da bo šla meja nad Špiljem blizu Lipnice in da bo tudi železnica Špilje—Ljutomer tekla po jugoslovanskem ozemlju. To mejo so vendar naši predlagali, tako se je meja določila v sejah mariborskega „Narodn. sveta“, s tem načrtom je šla naša delegacija v Pariz. Tako je bilo čisto naravno. Reklo se je: Tu na štajerski meji dobimo vse, tu je vse naše, kar smo zaseli. Verjeli smo tudi tem govoricam, bile so čisto utemeljene. Zakaj bi bila ententa na tej meji proti Nemcem tako rahločutna? Vse vesti iz Pariza so tudi soglašale s temi trditvami. Ta meja bi bila tudi v vsakem oziru naravna. Zdaj pa to razočaranje! Ali so se naši bali in ali se je ententa bala, da bi prišlo preveliko Nemcev v Jugoslavijo? No, tisto peščico Nemcev bi lahko Jugoslavija še prebavila. Saj so večinoma ponemčeni Slovenci. Koliko Nemcev pa je dobila Češka država! Koliko drugoročnih ljudi so izročili Italijanom! Tu bi bili naenkrat tako rahločutni! Čudno! In saj bi jih ne bilo toliko. In meja bi bila res pravična in bi ustrezala geografičnim, gospodarskim in narodnim zahtevam. Zdaj pa naenkrat ta nenaravna meja! Tik nad Št. Iljsko cerkvijo bi naj šla meja — meje med mariborskim in lipniškim glavarstvom bi naj bile meje Jugoslavije proti Nemški Avstriji. Kdor pozna to mejo, bo toraj rekel: To je pa več kot smešno! Takih mej še otroci ne bi delali. Pri Špilju tvori mejo mal posušen potoček — graben — imenovan Mačji graben in vas za tem grabnom v Št. Iljski fari se imenuje Ciganska vas. V stratežnem oziru je ta meja silno slaba za Jugoslavijo. In pri eventualnem vpadu Nemške Avstrije v Jugoslavijo moramo zapustiti vse do Maribora. Zato pa še pravijo Nemci: Špilje je že naše, počasi pojdemo dalje. Ja, Špilje bi naj bila zadnja postojanka v Jugoslaviji! Je čisto naravno. Špilje je zato kakor ustvarjeno, Št. Ilj

pa ne. Št. Ilj bi se moral ves za obmejno postojanko preurediti. In potem železnica Špilje—Ljutomer! Naši ljudje bi se morali voziti skoz Nemško Avstrijo v Maribor!

Zato pa je tako zašumelo tudi med navadnim ljudstvom ob meji, ko so zvedeli za to naravnost smešno mejo! Pravili so: To je nemogoče, to ne more držati. Ta meja vendar nima prave oblike.

Čudom smo se vprašali, kdo je vendar zakrivil to nenaravno mejo? Ali je ententa zahtevala to mejo? Neverjetno se nam je dozdevalo. Ali so mogoče naši kaj zakrivil? Nemogoče! A pred kratkim smo brali v „Straži“ in že poprej smo slišali namigavanja, da je izgubo Špilja zakrivil podpredsednik slovenske vlade dr. Žerjav in da je tudi on kriv nesrečne zdajšnje meje med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo. Nam so se kar lasje ježili. V 160. „številki „Slovenskega Naroda“ pa se na prav vehementen način dr. Žerjav zagovarja in pere proti temu očitku. Ne vem, koliko je resnice na njegovih izjavanjih. Pa tu hočem napisati te le stavke, nad katerimi smo kar strmeli: „Mislim“ — dr. Žerjav je lastnoročno podpisan pod člankom — „da sta v „Straži“ tako pohvaljena dr. Rosina in dr. Hohnjec daleč od njenega („Stražinega“) napada (na dr. Žerjava). To pa tem bolj, ker onadva, kakor vsi mariborski politiki po informacijah iz Pariza gotovo dobro vejo da naša delegacija v Parizu niti zahtevala ni ne Špilja, ne železnice od Špilja do Obrajne, zlasti tudi ne Čmureka. Dr. Kovačič je to brez dvoma sporočil vsem gospodom in to ve gotovo tudi pravi urednik „Straže“ itd.“ Nezaslišano! Nam je sapa zaostala.

Napišem zdaj te besede brez daljšega komentarja. Zahtevamo pa za zdaj pojasnila v tej važni zadevi od merodajnih krogov. E.

Zahvala francoske misije.

Načelnik francoske misije v Mariboru, gospod Emanuel Kerrien, je poslal ravnateljstvu Cirilove tiskarne sledečo zahvalo za čestitke francoskemu narodnemu prazniku:

„Le Lieutenant de la Mission française à Maribor présente ses très sincères remerciements aux autorités, à la presse slovène, aux associations slovènes et en général à toutes les per-

sonnes, qui ont témoigné de leur sympathie envers la France tant à l'occasion de la fête nationale française du 14 Juillet, qu'à celle de la fête Yougo-Slave du roi Pierre, qui eut lieu deux jours auparavant.

Maribor, 16. VII. 1919.

Kerrien.“

* * *

„Poročnik francoske misije v Mariboru pošilja zelo odkritosrčno zahvalo oblastim, slovenskim časnikom, slovenskim društvom in sploh vsem osebam, ki so izrazile svojo simpatijo Franciji, bodisi ob priliki francoskega narodnega praznika dne 14. julija, kakor tudi ob priliki jugoslovanskega narodnega praznika, rojstnega dne kralja Petra, dva dni poprej.

Maribor, 16. julija 1919.

Kerrien.“

Orli!

Izobraževalna društva!

Dne 27. t. m. se vrši v Celju tabor štajerskih Orlov! Udeležite se v obilem številu te prireditve. Iz Kranjskega se je priglasilo do 500 raznih udeležencev: Orlov, Orlic, deklet v narodnih nošah itd. Vsako društvo vzame tudi zastavo seboj. Pohitimo tudi mi Štajerci na to prireditve! Storili so se koraki, da dobimo polovično vožnjo iz Maribora in par naslednjih postaj. O izidu bodemo poročali v našem časopisu.

Spored tabora v Celju 27. t. m. Po dohodu vlakov iz Ljubljane in Maribora sprejem na kolodvoru. Obhod po mestu. Sv. maša na prostem. Tabor naše mladine. Govori več govornikov. Po taboru izlet na Stari grad. Telovadci imajo med tem časom skušnjo za telovadbo. Ob 12. uri kosilo. Po kosilu razgled po mestu in bližnji okolici. Ob 2. uri javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja. Po telovadbi ljudska veselica, koncert godbe itd. Z večernim vlakom povratek domov.

Priglasil k taboru v Celju 27. t. m. za Štajerce. Vsa društva, Orli in Orlice iz Štajerske, pa tudi njih sorodniki in prijatelji naj javijo svojo udeležbo na naslov: „Orli v Celju“. Kdor se bo priglasil, bo dobil legitimacijo, s katero bo šele dobil polovično vožnjo. Brez legitimacije se znižanje ne bo dobilo! Društva naj naznanijo skupno število udeležencev! Skrbimo za častno udeležbo!

LISTEK.

Mat. Ljubša:

V spomin!

(Konoc.)

Ob Veliki noči 1909 je bil izvanredni občni zbor, ki bi naj sprejel nova pravila. Zborovanje je bilo viharo, nastop liberalnih dijakov njihovi »kulturi« primeren. Ali stara garda je vsaj toliko dosegla, da je bilo zborovanje za enkrat brezuspešno, ker ni prišlo do glasovanja. Ob enem pa smo spoznali, da nas prihodnjič nasprotniki premagajo. V »Zarji« se je takoj ustanovil odsek za ustanovitev novega katol. društva na taki podlagi, da se ne more nikdar več preleviti. Na drugem občnem zboru meseca majnika se je zbrala cela liberalna vojna, da nas premaga, od nas pride pa — samo Ogrizek, ki izjavi izstop vseh katoliško mislečih članov iz »Domovine.« Ob enem pripomni, da je za liberalce vendar breznačajno, da silijo v »krščansko« društvo; naj si sami ustanovijo svoje društvo. Nato se odreže nek Triglavčan: »Ja, društva ustanoviti — tega mi ne znamo!

Še ne tri tedne potem smo imeli že od namestnije potrjena pravila za novo društvo »Kres.« »Domovina« je ostala kot domena liberalnega dijaštva do poloma stare Avstrije, nakar so jo neki razpustili.

Nezgodbe naj nas učijo, ali naj nas ne ustrašijo. »Domovina« je sčasoma zagazila na tir, da bi jo bilo

težko preustrojiti v dobro in delavno društvo. Nje edini cilj je bil: zabava. »Kres« je bil postavljen na tako podlago, da je ne samo krepko rasel na številu članov, ampak tudi izvrstno izvrševal svojo nalogo — izobraževanje članov. »Kres« je bila šola »Zarje« za prihodnje socialno delo njenih članov med slovenskim narodom. In res, s ponosom se »smejo« »Zarjani«, ustanovitelji in voditelji »Kresa«, ozirati na to svoje društvo.

Že oktobra leta 1909 je začela delovati »Čebelica« pod spretnim vodstvom jurista Ilca. Jurist Juvan je — kakor že prej v »Domovini« — dal podlago izvrstnemu pevskemu zboru. Kot pododseki so še bili Dekliška Zveza, Orli, razentega razni socialni kurzi, naraščaju (vajencem) se je kazala posebna skrb. V društvu in v odsekih je sledilo predavanje na predavanje. A da je tudi zabava prišla na svoj račun, so skribele razne veselice s petjem in igrokazi, poletu izleti v graško okolico itd.

Nesrečna svetovna vojska je začela tudi »Kres« občutno rano. Skoraj vsi moški člani in cela »Zarja« so morali pod puške; marsikatero dekle je moralo v domovino, da nadomestuje »mobiliziranega« očeta in brata. Vendar se je »Kres« otrešel prvega strahu. Dekliška Zveza je bila malodane celi »Kres«, ko je moških članov padlo enkrat celo na šest. Predavanja so bila nekoliko redkejša, času primerno tudi veselice, ki so bile omejene bolj na člane. A pod spretnim vodstvom

stražmojstra g. A. Krajncu se je vzdignil zočet društveni pevski zbor — moški glasi so bili nekaterikrat samo po enem tenoristu in basistu zastopani, pa dobili so kmalu pomoč po vojaki.

Ko se je z 2. februarjem 1. 1916 pričela slovenska služba božja v cerkvi usmiljenih bratov, je bilo v Gradcu društvo »Kres« edino zmožno, da je s svojim pevovodjem in izbornim organistom g. Krajncem prevzelo skrb za cerkveno petje. S 23. novembrom 1918 je prenehala tudi slovenska služba božja v Gradcu. Kako je bila ta potrebna, se je vsak prepričal, ako jo je le enkrat obiskal.

Sedanja napetost med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo bo bržčas kmalu upihnila luč našemu ljubemu »Kresu«, ako mogoče že ni! Polom Avstrije mu je vzel pevovodjo; neljube življenjske in druge razmere so prisilile marsikatero člana in članico, da so zapustili vse prej kot gostoljubno mesto Gradec. Naj še njim drugi sledijo; Jugoslavija bo imela dovolj kruha za vse. Ali vsi, ki smo preživeli več ali manj časa v društvenih prostorih Prokopigasse 12, se bomo vedno z veseljem spominjali na one ure v »Kresu.« Saj pa smo tudi vsi »Kresjani« bili ponosni in še smo na naš »Kres«, in grdo bi bilo, ako bi se ne spominjali njegove desetletnice, bodisi, da jo tudi sam obhaja tam v Gradcu, ali pa ne!

»Kres«, ti nam ostaneš nepozabljen!

Na tabor pride najbrže tudi minister dr. Korošec. Na zdar!

Pohorje se prebuja.

Brezno, 15. julija.

V Breznu smo v soboto, 12. t. m. na prigrčen način praznovali kraljev rojstni dan. Poseben sijaj temu slavlju je dala šolska mladina iz Brezna in iz Podvelke, ki je cerkveni del slovesnosti otvorila z navdušeno zapeto „Lepo našo domovino“. Ta pesem, kipeča iz mladih pohorskih grl! Ali ni to nekaj, kar se ne razume samo ob sebi? Ja, vsaj za nas, ki vemo, da ti otroci do sedaj, po dobro (to se pravi: peklenško) premišljenem šulferajnskem načrtu, ko so izstopili iz šole, niso po večini znali ne brati in pisati, kaj še le peti.

Po sv. maši jo je mlada družba, vsa pisana od narodnih zastavic v rokah in polna rož v svojih srcih, krenila v šolo v Breznu; sledilo ji je lepo število staršev in drugega občinstva. Tamkaj je vsem zbranim g. nadučitelj Krajnik s poljudno in vžigajočo besedo obrazložil pomen Vidovega dne; potem so se vrstile deklamacije s petjem in zaključila je ta del slovesnosti v srce segajoča živa slika: mladina, troje dečkov in troje deklet, zastopajočih troimeni narod SHS venča sliko kralja Petra in mu obljubi zvestobo.

Kot tretja in za mladino pač najbolj privlačna točka pa je sledil izlet ven k Brezovniku, kjer so otroci, bilo jih je nad 80, z igrami, petjem in bogato pogoščeni, preživeli jako lep dan.

Za pogostitev sta obe gospe, ki ste vzeli stvar v roke, med prebivalstvom nabrali lepo svoto malone 2000 K. Vsled varčnega nakupovanja je ostalo — 1300 K prebitka, ki naj tvorijo temelj šolskima knjižnicama in pa, če mogoče, oblačilnici za najrevnejše otroke.

Bodi vsem, ki ste tako ali tako omogočili našim malim ta lep dan, za vašo požrtvovalnost in trud izrečena tukaj prav iskrena zahvala! Vzamite za plačilo zavest, da ste položili trden mejnik na severu lepe naše domovine!

Celovca ne izpraznimol!

Graška „Tagespost“ poroča dne 15. t. m. iz Spitala ob Dravi, da Jugoslovani ne marajo izprazniti Celovca in se umakniti na demarkacijsko črto, katero je določila ententa. Vsenemški list pričakuje, da bo ententa nastopila bolj odločno proti Jugoslovanom, a bo s tem pričakovanjem morala čakati vsaj tako dolgo, dokler bodo Italijani v Beljaku in Šent Vidu, kamor so jih priklicali Nemci sami.

Kaj je s pomanjkljivo žigosanim denarjem?

Iz dežele se nam piše:

Kar čez noč, popolnoma tajno (pa pravijo da v državi SHS ni podedovanega birokratizma! Opomba stavčeva) se je zaukazalo poštanim uradom širom Jugoslavije, da se v poštno-blagajničnem prometu ne sme sprejemati nečitljivo ali dvomljivo žigosanega denarja. Ukaz je ukaz, zato se je tudi začel takoj izvajati in „papir“, ki ni našel milosti v očeh poštno-blagajniškega uradništva, se je prepadenim strankam brezobzirno vračal, češ „ne smemo sprejemati“. Pošta je „čiščenje“ bankovcev začela, banka, trgovci, meščani in vaščani so pa v svojem prometu to prakso še pregoreče posnemali! Zgodilo se je, da pri polni denarnici nisi našel toliko „neoporečenih“ bankovcev, da bi plačal v gostilni svojo skromno predpoldanko.

Umevno je, da ta naredba ljudstvu ni priljubila države SHS, ampak je ljudstvo globoko vznemirila, da so povsod padale ostre besede nejevolje čez nesrečno žigosanje, na vlado, na Jugoslavijo, ki po lastnih prestavniki in poverjeniki skrbi za še večjo nesigurnost denarnega prometa. Edino komunisti, socialisti in „neodrešeni“ Nemci so si ob tem pojavu od zadovoljnosti menciali svoje roke.

Z žalostjo so stali ob strani zvesti Jugoslovani, ker se naredba o odklanjanju nečitljivo žigosanih bankovcev ni dala uspešno zagovarjati.

Nas predvsem zanima vprašanje, ali je bila ta naredba upravičena ali ne? Najprej pribijemo, da za nečitljivo žigosane bankovce niso odgovorni tisti, ki so jih v dobri veri sprejemali, ampak tisti, ki so žigosanje denarja iznašli in iz-

vedli. Ceneno je bilo sicer žigosanje papirja, da se označi njegova pripadnost; toda način, kako se je to žigosanje izvedlo ni neoporečen, skoraj bi ga imenovali lahkomišeln. O tem je že pisala „Straža“ 7. t. m. Mi sami pripomnimo, da smo ob času, ko se je vršilo žigosanje ob velikem „tamtam“ v časopisju dobili utis: gre samo za čas, da je stvar končana, za „kako“: za „čitljivo“ ali „nečitljivo“ ni vprašal nihče! — Drugič vprašamo, kdo je omogočil tako bujno zlorabljenje žigosanja bankovcev, če ne „lahkomišeln“ način žigosanja, izveden od vlade SHS?

Morda se je hotelo z žigosanjem bankovcev varčevati v upravi — a več je prihranila Nemška Avstrija s tiskanim znakom na bankovec, čeprav stvar ni bila zastoj, ker je onemogočila, ali vsaj zelo otežkočila ponarejanja „natiska“ — kot država SHS z brezplačnim žigosanjem, ker se je omogočilo vsakemu denarnemu špekulantu lastnoročno žigosati svoj denar.

In kaj je storila naša vlada, da obvaruje svoje državljane pred ponarejeno žigosanimi bankovci in pred odškodovanjem? Ali jih je svarila pred falzifikati — ali je falzifikate točno označila, da si jih spoznal za falzifikat ter jih zavrnil. Kako naj navadni smrtnik razločuje pristni žig od potvorjenega, ko se nikdar ni zvedelo, kateri uradi, katere korporacije so bile pooblašene za žigosanje in katere firme so goljufale na debelo? Zato ne moremo umeti „tajnega“ odloka o odklanjanju nečitljivo žigosanega papirja in ne uvideti njegove opravičenosti — kako naj se obsodi ljudstvo, da plačuje škodo, katero so zakrivali drugi?

Pričakovali smo že zdavnaj uradno naredbo o „dvomljivo“ žigosanih denarjih, ki krožijo po Jugoslaviji, a ta naredba bi se morala glasiti takole: Nečitljivo in dvomljivo žigosani bankovci se potegnejo iz prometa. Še dva meseca jih bodo sprejemali poštni in davčni uradi, ter banke, po preteku tega roka se nečitljivo žigosani bankovci ne bodo nikjer več sprejemali! — To bi bilo odkrito in pravično — a žal te naredbe še ni, mi vemo zakaj je ni, a rečemo na glas: ljudstvo ponarejenje ni zakrivilo! V interesu države same je tedaj, da takoj na nedvoumen način izjavi in razglasi, kaj bo z nečitljivo in dvomljivo žigosanim denarjem, kje in do kedaj se bo sprejemal, kateri so očitni falzifikati?

Tudi ta slučaj vpije po sklicanju pokrajinskega zbora, katerega se ne boje v Beogradu, ampak po vseh znakih nekje drugje!

Opomba uredništva: Kakor poroča „Slovenec“ z dne 17. t. m. je finančni minister vsled posredovanja zagrebške trgovske zbornice odredil, da se morajo v javnosti povsod zopet sprejemati nejasno žigosani bankovci. Mislimo, da bo vsled tega naše ljudstvo zopet nekoliko potolaženo.

Pomanjkanje soli.

Po Slovenskem se javlja vedno večje pomanjkanje soli. Oskrbo soli je za celo državo prevzela uprava državnih monopolov, čeprav še ni potegnjena na celo državo. Če bi uprava za slovenski del naše države oskrbela toliko količino soli, kolikor je potrebno, bi bilo zoper njo manj pritožb. Toda uprava ne uvede toliko, da zadovolji splošno potrebo. Na drugi strani pa o vira brigo in delo organizacij, ki se pečajo z aprovizacijo ter bi našo domovino rade oskrbele tudi s soljo. Carinarnice, ne samo da izterjavajo visoko potrošarino, one tudi preprečujejo uvoz, kakor se je to zgodilo v Mariboru, kjer je zadnje dni carinarnica zabranila prevoz soli. Gospodarska zveza v Ljubljani je namreč naročila 10 vagonov soli, ki je tudi določena za mariborski okraj, uprava državnih monopolov pa je zabranila prevoz. In vendar vlada v mariborskem okraju največje pomanjkanje soli ter se tamkaj za 1 kg soli plačuje večkrat po 10—20 K.

Te razmere je poslanec dr. Hohnjec razložil g. finančnemu ministru ter je dne 10. julija nanj stavil ta vprašanja:

Ali hoče g. finančni minister dovoliti:

1. Da se ukine pobiranje potrošarine za sol, dokler država sama ne more postaviti potrebne količine soli na razpoložnje.

2. Ali hoče telegrafskim potom osloboditi 10 vagonov soli, naročene od Gospodarske zveze v Ljubljani, katere ne prepušča dalje carinarnica v Mariboru.

3. Ali hoče v obče propustiti uvoz zasebnim organizacijam in trgovcem, dokler uprava monopolov ne more zadovoljiti tozadevne potrebe.

Konferenca v prehranjevalnem ministrstvu.

Tega meseca so se vršile v prehranjevalnem ministrstvu važne konference o prehrani prebivalstva v prihodnjem letu. Žetev bo približno srednja. Pšenice, rži in ječmena bo srednja mera, o koruzi se še ni moglo nič določiti, ker še ni bilo podatkov. Na splošno je upanje, da bo žetev zadostovala za prehrano prebivalstva cele države. Kraji, ki bodo imeli odveč, morajo pripomoči krajem, ki imajo premalo. Da se pa to doseže, bo morala država urediti promet, kajti naše prometne zadeve so sedaj tako slabe, da bi utegnile ovirati prehrano. Od raznih strani so se narodni zastopniki obrnili na ministra prehrane, naj izposluje kolikor mogoče mnogim poljedelcem od vojnega ministra vojaške dopuste za čas žetve. Od raznih strani se je naglašalo, da bi prisilna rekvizicija po maksimalnih cenah ne bila umestna, od drugih strani se je pa tudi naglašalo, da se v sedanjih časih in z ozirom na negotovost žetve še ne more dopustiti popolnoma svobodna trgovina z žitom. Vlada naj sicer stoji na stališču svobodne trgovine, vendar naj toliko poseže vmes, da bodo preskrbljeni tudi kraji, ki pridelajo premalo. Tozadevno so se pojavili različni načrti, zlasti načrt osrednjih aprovizacij za razne pokrajine, ki bi na splošno koristni in nešpekulativni podlagi kot trgovci in prodajalci vplivali na regulacijo cen. Poleg tega naj ostanejo v veljavi odpemne izkaznice, kakor so sedaj, določijo naj se kazni za preveliko nabiranje blaga, previsoke cene itd.

Na podlagi teh posvetovanj bo ministrstvo izdalo odredbe, kakor jih v sedanjih izvanrednih razmerah zahteva korist prebivalstva.

Pozor na potovanje v Nemško Avstrijo.

Iz Špilja poročajo:

Kontrola potnikov, ki potujejo preko Špilja v Nemško Avstrijo, je zadnji čas v Lipnici zelo stroga. Nemški kontrolni organi gledajo na vsako malenkost. Veliko oseb iz Jugoslavije čaka v Lipnici, a jih ne pustijo ne naprej ne nazaj. Mnogi so že brez vseh sredstev. Šikane jugoslovanskih potnikov so tako velike, da se že celo Nemci zgražajo nad tem. Svarimo naše ljudi, naj nihče ne potuje v Nemško Avstrijo, če ni ravno nujna potreba. Če pa že mora potovati, pa si naj poprej oskrbi vse predpisane potne dokumente. Opozorite o tem svoje prijatelje.

Politične vesti.

Regent Aleksander na Slovenskem. Po zanesljivih poročilih iz Beograda bo regent Aleksander posetil Ljubljano prve dni meseca septembra. Iz Ljubljane bo odpotoval na Bled ter bo posestil tudi Celje in Maribor. Ni še pa gotovo, ako se bo podal tudi na Koroško.

Zasedanje Narodnega predstavništva. Po poročilih iz Beograda bodo trajale seje Narodnega predstavništva do 1. avgusta.

Še enkrat mariborske slovenske šole. V zadnjih številkah smo z vso odločnostjo zahtevali rešitev marib. šolskega vprašanja, ker se dozdaj še ni zgodilo drugega, kakor da smo dobili nekaj slovenskih učiteljskih moči. Šole so ostale nemške, kakor so bile. Pride pa „Mariborski Delavec“ in trdi, da mi v zadnjem času strupeno napadamo slovenski magistrat. Tej notici nasproti pribijemo in ugotovimo: 1. Mi nismo niti z eno besedo napadali radi šol slov. magistrata, ampak tiste osebe, ki nam hočejo dati v mestu le eno ljudsko in eno meščansko slovensko šolo. Naša zahteva je in ostane: **Vse šole morajo imeti osnovne slovenske razrede** in le, če je potrebno, naj se jim dodajo nemške paralelke. — Nemške šole v Mariboru ne rabimo. Vemo pa, da je neki gospod, ki ima pri ureditvi šolskega vprašanja tudi soodločevati, drugačnega naziranja. Tako naziranje pa smo in bomo pobijali, naj je to potem „Mariborskemu Delavcu“ prav ali ne. 2. Mestni šolski svet obstoji že od februarja, a še ni imel nobene seje. Izključeno je, da bi bil dr. Verstovšek branil sklicanje mestnega šolskega sveta. Ravno višja šolska oblast in tudi dr. Verstovšek stoji na stališču, da morajo priti predlogi za preustrojitev šol od spodaj od lokalnih faktorjev in čaka na te predloge že mesece. Okoliški okrajni šolski svet je že februarja stavil svoje predloge in okoliške šole so danes že vse slovenske. Mestni šolski svet spi in se ni

ganil 4 mesece. Da še torej šolsko vprašanje pri nas ni urejeno, ni krivda dr. Verstovšeka, ki je kljub skrajno slabemu zdravju nad vse živahno in agilno delal za preustrojitev vseh najrazličnejših šol, od ljudske šole do vseučilišča, ampak krivda za tene mestni šolski svet, ki bi bil tozadevne sklepe že davno lahko storil in predložil višji inštanci. „Mariborski Delavec“ naj torej išče krivdo tam, kjer je, ne pa tam, kjer je ni. Pametnejše bi bilo, ako bi „Delavec“ z nami vred povzdignil svoj glas za slovenske šole v Mariboru!

Afera Gilčvert—Jenič. Vsi Slovenci, ki res čutijo narodno, obsojajo kupčijo Gilčvert-Jeničevo s Südmarkinimi Švabi. Stvar je pojasnjena. Nam ni šlo ne za osebno in tudi ne za strankarsko zadevo, ampak pribili smo, da je velik škandal, da se dobijo sinovi slovenskih mater, ki se potegujejo za Švabe in ž njimi sklepajo nečedne kupčije. „Mariborski Delavec“ je včeraj nekoliko korrigiral svoje dosedanje stališče. Povdarjamo: Sumnja, da so možje JDS in listi JDS na strani ljudi, ki so se zavzemali za Südmarkine Švabe, je bila popolnoma opravičena. Saj „Marib. Delavec“, „Slov. Narod“ in drugi listi JDS niso marali in niso hoteli priobčiti ne vrste, v kateri bi vsaj beležili, kaj sta sklepala Gilčvert in Jenič s tuji. Še več: „Delavec“ je celo v uredniškem delu dal prostora sollicitatorju Gilčvertu, ki je imel celo drzno čelo, da je zagovarjal svojo kupčijo s Švabi. Iz gotovega vira pa vemo, da „Sl. Narod“ ni hotel objaviti članka, ki ga je dobil od svojega mariborskega dopisnika. Kdo potem ne bi v očigled teh dejstev sumničil, da sta Jenič in Gilčvert v zvezi z JDS? Kar pa se tiče Thalerja, pa je stvar tudi jasna. On je bil „naklonjen“ vsem strankam, načelnik naše organizacije v Št. Ilju pa ni. Ravno naši ljudje so bili, ki so bili nezadovoljni z njegovo župansko politiko, ki je bila preprijazna napram Švabom.

„Denuncijska afera“ v Kranju. Prejeli smo in objavljamo: Gospod urednik! Ker ste že enkrat v „Straži“ zavzeli stališče glede „denuncijske afere v Kranju“ in ker mi je na dobrem mnenju Vaših čitateljev ležeče, prosim, da sprejmete o tej zadevi še moje pojasnilo. Glede po nekem časopisju in privatno razširjenih trditvah, da sem jaz direktno ali indirektno povzročil preganjanje nekaterih kranjskih dijakov in profesorjev v letu 1914, izjavljam sedaj, ko je šolsko leto pri kraju in dosedajni moji oziri odpadejo, da so vse te trditve ali kombinacije izvirajoče iz namena, da se koga krije, ali pa slone na pomanjkljivem poznanju cele zadeve. Vedel sem l. 1914, da ne obsojajo vsi dijaki sarajevskega umora. Nisem si pa tega izmislil, pač pa sem to zvedel saj od dveh strani. Če sem o tem s kom govoril, je bil to tak mož, ki je že sam kaj podobnega vedel, ali pa sem bil jaz lahko o njem prepričan, da ne bo dijaštvu škodoval. Nisem pa pri tem nikdar imenoval kakega dijaka imenom, ker tudi sam nobenih imen znal nisem. A nikdar nisem sam koga ovadil ali komu naročil, naj ga ovadi. V preiskavi, ki se je začela, ko sem že odšel na vojsko, sem bil zaslišan še le sredi septembra, pa ne le kot prič, ampak tudi kot nekak obdolženec, češ, da sem moral vedeti za vse, a nisem ničesar naznanil in da svojih dijakov nisem dovolj nadziral, češ, da se je dijak Matekovič udeležil shoda radikalnega dijaštva v Narodnem domu v Ljubljani takrat, ko je pod mojim vodstvom prišel z drugimi dijaki k strelnim vajam v Ljubljano. Tudi med preiskavo nisem nikogar obdolžil, ampak le zavrnil obdolžitve napram sebi. Ko se je letos začela ta afera vlačiti po časopisju, sem takoj prosil Višji šolski svet za preiskavo. Pripomnim le še, da je doslej objavljeni material o tej zadevi pomanjkljiv in netočen. Vsebuje neverjetne zmote. Torej predno se po časopisih o kom izreče sodba, naj bi se počakalo, kaj prinese preiskava. Maribor, dne 1. julija 1919. — Profesor dr. K. Capuder.

Izročitev finančnih pogojev Nemški Avstriji. Po poročilu pariških listov bo mirovna konferenca koncem tega tedna izročila Nemški Avstriji ostanek mirovnih pogojev, t. j. finančne, trgovske in gospodarske mirovne pogoje.

Mirovni pogoji za Bolgarijo. Bolgarija je prejela od mirovne konference poziv, naj pošlje pooblaščenca v Pariz, da sprejmejo mirovne pogoje, ki se nanašajo na Bolgarijo. Mirovni pogoji bodo dne 25. julija izročeni bolgarskim delegatom.

Razdelitev nemških afrikanskih naselbin. Med Anglijo in Francijo je glede razdelitve nemških kolonij ali naselbin Kamerun in Togo v Afriki prišlo do sledečega sporazuma: Franciji pripade

$\frac{4}{5}$ kolonije Kamerun in $\frac{2}{3}$ kolonije Togo, ostanek bo pa dobila Anglija. Tako je torej zapečaten usoda teh v trgovskem oziru cvetočih nemških naselbin.

Temešvar prisojen Rumuniji. Ker je svet četvorice prisodil Temešvar Rumuniji, so jugoslovske čete že izpraznile mesto in okolico.

Nizozemska dovolila izročitev Viljema. Po poročilih pariških listov je nizozemska vlada na ententini pritisk dovolila izročitev bivšega nemškega cesarja Viljema. Viljem bo v Haagu ententi izročen, odkoder ga bodo prepeljali v London ter postavili pred posebno sodišče, v katero bodo poslale Amerika, Anglija, Francija, Italija in Japonska po enega sodnika.

Finančni položaj Italije — obupen. Celokupni vojni in državni dolgovi Italije so znašali do konca leta 1918 čez 70 milijard lir. V tekočem letu so preračunjeni državni izdatki na 32 milijard 659 milijonov lir, vsi državni dohodki na 8 milijard 461 milijonov lir, torej znaša državni primanjkljaj v enem samem letu čez 24 milijard lird.

Tedenske novice.

† **Dr. Fran Simonič.** Dne 14. julija je umrl v Gornji Radgoni upokojeni kustos dunajske vseučiliščne knjižnice slovenski literat in pisatelj dr. Fran Simonič v visoki starosti 72 let. Svetila mu večna luč!

Nov odvetnik. V Velikovcu je otvoril odvetniško pisarno dr. Fran Kandare.

Padli junaki za svobodo Korotana. Dne 15. junija so utonili pri vzdigovanju sidra vsled preveč deroče Drave pri mostu sv. Ane na Koroškem sledeči vojaki saperskega bataljona: deseterik Karel Težak, rojen 1895, Ormož; saper Karel Mauc, rojen 1890, Konjice; saper Josip Retušnik, rojen 1892, Konjice; saper Alojz Križanec, rojen 1896, Zahenberg, okraj Ptuj. Svetila junakom večna luč! — Bogdan Lendovšek, voj. kurat.

Izlet mariborskih Orlov in Orlic v Jarenino, v nedeljo 13. t. m. se je vršil, le škoda, da je vreme nagajalo. Jareninčani so ljubeznivo in gostoljubno izletnike sprejeli, za kar jim bodi izrečena prisrčna zahvala. Na zdar!

Orlovski tabor v Celju. Južna železnica je dovolila polovično vožnjo tudi na progi Maribor—Celje, in sicer za tiste udeležence orlovskega tabora v Celju, ki vstopijo na postajah: Maribor, Hoče, Slivnica, Rače in Pragersko. Polovična vožnja velja za vlak, ki se odpelje iz Maribora 27. julija 1919 ob pol šestih zjutraj in pride v Celje ob pol osmih dopoldne, ter za vlak, ki se odpelje isti dan ob osmih zvečer iz Celja in pride v Maribor ob pol enajstih. Znižanje je urejeno ravno tako, kakor na progi Ljubljana—Celje. Vožnji listki za v Celje veljajo tudi za nazaj. Vsled tega ne sme nobeden oddati vožnjega listka v Celju na kolodvoru. Udeleženci orlovskega tabora iz Ptujja naj kupijo vožnji listek najprvo samo do Pragerskega. V Pragerskem imajo časa dovolj, da si kupijo listek iz Pragerskega do Celja. Ta listek bo veljal tudi za vožnjo od Celja do Pragerskega. Vsak udeleženec mora imeti izkaznico od Orlovske Zveze. Brez te izkaznice nima pravice do polovične vožnje. Odseki naj naznanijo takoj število udeležencev celjskemu Orlu. Za vsako izkaznico je plačati 1 K režijskega prispevka. Celjski Orel bo poslal potem posamnim odsekom naročeno število izkaznic. Znižanje vožnje ne velja samo za člane in članice Orla, temveč za vse udeležence orlovskega tabora v Celju, ki bodo imeli izkaznice od Orlovske Zveze

Kdor se hoče iz Maribora in okolice udeležiti orlovske slavnosti v Celju dne 27. julija in želi polovično voznino na železnici, naj se takoj javi v uredništvu „Straže“.

Dne 27. julija vsi v Celje na veliko slavnost naših Orlov!

Zborovanje Slovenske dijaške zveze v Ljubljani. Vsak dijak, ki se hoče udeležiti zborovanja SDZ v Ljubljani dne 8. in 9. avgusta in želi dobiti hrano in stanovanje v Ljubljani, naj se zanesljivo javi potom dopisnice in obenem naznani svoje počitniško bivališče na tajnika Franjo Jegliča v Ljubljani, sv. Petra cesta 91, najkasneje do dne 20. julija. — Ker obeta postati to zborovanje zelo zanimivo in koristno, naj se ne zdi nobenemu katoliško mislečemu dijaku škoda časa in denarja. — Dne 2., 3. in 4. avgusta t. l. pa se vrši na Homcu pri Ljubljani zanimiv socialni tečaj. Da se bo poskrbelo za hrano in stanovanje, naj se javi vsak udeleženec pri g. N. Kolareku, bogoslovcu v Zagrebu, Kaptol 29.

Zadružna zveza v Ljubljani oddelek za Štajersko v Mariboru naznanja, da se je preselila njena pisarna v Schillerjevo cesto 10 (na oglu Gosposke ulice) 1. nadstr.

Mariborsko mestno poveljstvo se je z dnem 17. julija preselilo na Glavni trg št. 2 poleg „Velike kavarne“ (preje Theresienhof).

Koncert Druzovič-Brezovšek se vrši v Mariboru v četrtek, dne 24. t. m. (in ne v torek, 22. t. m.) v veliki dvorani Narodnega doma s sledečim vspevom: 1. a) J. Malát: „To vedel bi rad“. b) A. Dvorak: op. 55. „Ciganski napevi“ št. 4. in 5. c) A. Thomas: „Romanca“ in „Mignon“. — Petje. 2. a) F. Chopin: op. 49. „Fantazija“. b) S. Rachmanloff: op. 3, št. 2. „Preledij“. c) F. Liszt: „II. Rapsodija“. — Klavir. 6. a) I. pl. Zajc: „Arija Clelije“ iz „Armide“. b) J. Pavčič: „Pred durmi“. c) P. Božinski: „Aman djevojko!“ (Srbska narodna). d) F. Smetana: „Arija Marije“ iz „Prodane neveste“. — Petje. 4. a) F. Chopin: op. 66. „Fantazija improptu“. b) P. I. Čajkovsky: „Zvončki“. c) F. Chopin: op. 25. „Etuda“. d) Strauß-Schütt: „Parafraza“ (Netopir). — Klavir. 5. a) J. Pavčič: „Pastarica“. b) I. pl. Zajc: „Hajd u kolo!“ c) Gounod: „Arija“ iz „Margarete“. — Petje. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Weixla. — Vsporedi s besedilom in samosppevom 60 v. — V nedeljo, dne 20. t. m. ob 4. uri popoldan je koncert z istim vspevom v šolski telovadnici v Ljutomeru, v torek 22. t. m. ob pol 9. uri zvečer v koncertni dvorani v Rogaški Slatini in v soboto, 26. t. m. ob 8. uri zvečer v mestnem gledališču v Ptujju.

Pri Sv. Anehu na Pohorju se vrši v nedeljo, 20. t. m. cerkvena slavnost. Dopoldne bo več sv. maš, tudi procesija in pridiga ob 10. uri, a popoldne se vrši v Ruški koči in na trati nepriljena domača zabava. Domačini in planinci na plan!

Ves promet na progi Zidani Most—Sisek je od danes naprej ustavljen radi pomanjkanja premoga. Vozi samo ekspresni vlak Pariz—Zemun in vojaški vlaki.

Slovenska katoliška dijaška zveza uprizoni v nedeljo 20. t. m. v Celju v mestnem gledališču igro „Miklova Zala“. Pričetek ob 4ih popoldne. Vstopnice se prodajajo od 10.—12. ure in popoldne ob 3h. Celjane in okoličane vabi k obilni udeležbi

Odbor.

Živinski sejmi se zopet vršijo v Slovenski Bistrici redno kakor pred vojsko. Prvi bo na Jakobovo dne 25. julija. Nadalje dne 24. avg., 24. sept., 28. okt. in 21. nov. Ker je v okraju že zopet veliko živine, se kupci vabijo. Bistriški sejmi so znani po vsem Spodnjem Štajerskem in še dalje okrog.

Prireditve.

V nedeljo, dne 20. t. m.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. popoldne velik dekliški shod za dekliške Marijine družbe celih Slov. gor. — V Makolah po večernicah v narodni dvorani prireditve Orla in Dekliške Zveze. — V Gotovljah ob 18. (6.) uri v dvorani g. Malgaja gledališka predstava Slov. kat. izobraževalnega društva. — V Št. Petru v Savinjski dolini popoldne na vrtu gostilne Cvenk veselica prostov. požarne brambe. — V Ptujju ob 16. (4.) uri v Narodnem domu koncert ptujškega pevskega društva s sodelovanjem ptujške mestne godbe. — V Rimskih toplicah po ranem opravilu v šoli shod Bralnega društva. — V Šmartnem v Rožni dolini pri Celju po rani maši zborovanje kmetijske podružnice. Predava strokovni učitelj g. inž. Zidanšek o živinoreji. — V Braslovčah po večernicah ponavljanje nedeljske prireditve bralnega društva v isti namen. — V Mariboru ob 17. (5.) uri v veliki dvorani Narodnega doma dobrodelna predstava krčevinskih šolarjev v prid Dnevnu Zavetišču v Mariboru. — V Framu popoldne po večernicah v uradnih prostorih občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice. — Ptujski Orel priredi izlet k Sv. Vidu niže Ptujja. — V Črni pri Prevaljah ob 14. (2.) uri ljudska veselica v prid jugoslovanskim invalidom. — V Celju ob 16. (4.) uri v mestnem gledališču uprizonitev „Miklove Zale“.

V nedeljo, dne 27. t. m.

V Središču ob pol 14. (pol 2.) uri v Društvenem domu čebelarški shod, ustanovitev čebelarke podružnice in praktično razkazovanje čebelnjakov. Na shodu govori potovalni učitelj g. Jurančič. — Pri Št. Rupertu v Slov. gor. popoldne po večernicah v gostilni g. Krajncu gledališka predstava Katoliškega bralnega društva. — V Pišecah ob 15. (3.) uri v uradnih prostorih občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice z navadnim dnevnim redom. — V Oplotnici ob 15. (3.) uri v uradnih prostorih redni občni zbor Ljudske posojilnice z običajnim dnevnim redom. — Na Pobrežju pri Mariboru ob 15. uri ljudska veselica Prostovoljne požarne brambe na Balonovem gostilniškem vrtu.

MAŁA NAZNANILA.

Proda se:

Proda se železno posteljo, belo pogrnjalo za 2 postelji, Stolni trg 14, II. nadst. Maribor. 1551

Svedeni svinjski hlev tudi za prestatiti se proda. Uferstraße 24, Maribor. 1350

Glavovir (Stutzflügel) in pianino, skoro novi se proda. Maribor, Kriechuberjeva ulica 26. 1347

Majhna hiša v bližini Glavnega trga v Mariboru je na prodaj. Vpraša se v Pobrežju, Frauštandener ulica št. 4. 1346

Dvovprežen voz (koleselj) je na prodaj pri Erber, Koroška cesta 51, Maribor. 1343

3000 škatalj cigaretnega papirja in 8000 grosov drugarjev se proda na čebelo. „Agentura“, Maribor, poštno ležajo. 1341

Hiša z zemljiščem se takoj proda v Sp. Radvanjski cesti št. 10, Maribor.

POZORI!

- Biči iz usnja . . . K 250
- žemlje za cepe . . . 250
- gošči za cepe . . . 250
- kose 70—100 cm . . . 16—
- delge á K 12— do . . . 16—
- brusni kamni á . . . 250
- srpi á K 5.50, 6— . . . 650
- glavni robci lepo pisani á . . . 16—
- moške predpasnike . . . 6—
- ženske predpasnike . . . 4—
- á K 12— do . . . 16—
- okford srajce za fanto . . . 45—

glavovir, ostri, oxlerai, platno bele, klot črni batisti. — Razpisnja po celom kraljestvu

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Goveja črevesa,

30 vinarjev kom. za glaše (Einsiedelger) privezati. Služi kot pergamentpapir. Pri Ivanu Zaff Fobrotje. 118

Krema črna

in rumena za čevlje, ličilo (wachs) ino brivsko milo, rični škrob, pralno milo, toaletno milo, cigaretni papir in tuleki (Hilse), riž, kavo in razno drugo blago, dobavlja najceneje trgovska agentura in komisija MARTIN STADLER v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta 17.

Oblike

od preproste do vsakovrstne naj finejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJSEJ ARBEITER,
Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 718

Kupi se:

Lipov les-plohe
kot rezan kupi Ivo Sojč, kipar v Mariboru, Reiserjeva ul. 26 1271

Kupimo železne barele
nove ali pa v dobrem stanju po najvišjih cenah, kakor tudi večjo množino žizla. Ponudbe na pošti predal št. 8, Ljubljana. 1318

Službe:

Sprejemem dva hlapca h konjem in enega ali dva za delo v skladiščih. Upoštevajo se le pridni, trezni in pošteni delavci. Dobra hrana in plača. V slučaju sprejema se potni stroški v Ljubljano povrnejo. Zglasiti se je v veletrgovini Fran Derenda, Ljubljana, Emonska cesta 8. 1337

Voč čevljarjev za fino in vojaško delo proti dobremu in stalnemu zaslužku sprejme V. Glušič, Grajska ulica 20, Maribor. 1121

Vinčarja z dobrimi spričevali se sprejme pri g. König, Tegetthoffova ul. 1. Maribor. 1352

Mizarški pomočniki za pohištvo se sprejmejo v tovarni za pohištvo, Maribor, Grenzsg. 6. 1348

Razna:

Prof. Anton Marič znače, ako bodo zadostno število slušateljev in slušateljic, s predavanjem arbohrvatskega jezika v ponedeljek dne 21. t. m. od pol 19. do pol 20. ure v zgradbi dekliške ljudske šole „Vadnice“ v Elizabetni ul. 26, soba 6, pritličje. V sobi (kjer so izloženi pogoji poučevanja) bo tudi vpisovanje slušateljic in slušateljic dne 19. julija od 18.—19. ure za arbohrvatski, francoski in italijanski jezik. 1358—114

Ognja in vloma varne Wertheim-blagajne v vsaki velikosti, kakor tudi blagajne za vzidati in vsakovrstne Wertheim-blagajnice izdeluje, tudi vsako popravo izvršuje tvrdka Franc Schell, umetni in blagajničarski ključavničar v Mariboru, Koroška cesta 31. 1289

Javna zahvala.

Pri „Kletarski zadrugi v Ormožu“, sem si naročil večjo množino vina. Kakovost vina je izborna, vsled česar toplo priporočam to zadrugo vsem narodnozavednim Pohorcem!
1340 L. H. Smolnik.

Kdo kaj ve o vojaku Jozefu Bandigaj, ki je bil 1. 1915 meseca 30. majnika v Karpatih vjet in bil potem v Orenburgu v Rusiji. Pisal še ni od 10. junija 1918. Prosim, kdo kaj ve o njem, naj blagovoli poslati poročilo njegovi materi Tereziji Bandigaj, Arjavas 24, p. Petrovče pri Celju. 1343

Štabni podčastnik,

vojne mornarice Slovenec, lepe postave, kateri želi v kratki dobi stopiti v pokoj ter tako se posvetiti civilnemu življenju, išče damo onirova vdovo slovenke narodnosti in svrhu ženitve sponati. Poseduje sam lepo imovino ter je primoran si iskati tem potom družico, ker se nahaja že 7 let v Dalmaciji, kjer ni imel nobene priložnosti v te svrhe. Reflektira se na takšne, katere imajo obrt, gostilno ali kaj sličnega. Zadeva je popolnoma resna, zato anonimne ponudbe izključena. — Cenjene ponudbe direktno, ako je mogoče priporočeno na Ivan Milenkoviča, Pomorski arzenal, Tivat, Boka Kotorska. 1355

Deček 10—12 let star se vzame na celo presrbo za prihodnje šolsko leto, Maribor, Domkogelgasse 2, pri villi „Alwies“. 1344

Deklica, 4 mesece stara, se da za svojo. Rudolf Pušova ul. 22, 3. nadst. Maribor. 1359

Izgubljeno. V petek dne 11. julija ponoči je bila na potu med Narodno kavarno—Schwarzgasse izgubljena črna usnjata listnaca. Pošten najditelj se prosi naj po pošti vrne liste in listine, a denar si pa naj pridržaj, sicer na upravo lista. 1312

Kasur in operater za kurja očesa, zdravniško izprašan, specialist za vse bolezni na nogah. I. EDER, Augasse 5, I, nadst. 9. vrata, Maribor. 1361—116

„KORUNA“

prva češka zavarovalnica na življenje v Pragi se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Mart Stadler, zastopnik za Slov. Štajersko v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta št. 17.

Za trgovino z obleko

sprejemem pošteno gospodično v starosti od 22—30 let, večšo slovenskega jezika v v govoru in pisavi ter nekoliko nemškega, ki bi opravljala službo prodajalke in kontoristinje. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnishvo lista. 1301—106

Bakrene kotilje za kuhanje s klobuki z 1 ali 2 hladilnima cevima z ali brez mešalne priprave od 20—400 l izdeluje, preureja in popravlja Viljem Weiss, Šofjin trg 1, (grad), Maribor. 1290

Pohištvo

- najbolje kakovosti izdeluje ■
- in prodaja po nizkih cenah ■
- Obrtna zadruga mizarških ■
- mojstrov v MARIBORU, ■
- Grajski trg št. 3. ■
- Kupuje tudi vsakovrstni ■
- mizarški les. 63 ■

Trgovina kolonijalnega blaga na debele in drobno

Vladimir Pavšek
Maribor, Grajska ul. 16
se priporoča! 1267

Stavbena pisarna
FRANJO NERAD,
mestni zidarski mojster v CELJU.
Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Isvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah 1028

Žensko zdravilišče
toplice Dobrna pri Celju (poprej „Neuhans“).
Maj—oktober.

HME LJ
kupi vsako množino Rudolf Pavec v Mozirju.
Cena po dogovoru z vzorci.

Drago vam plačam
lepo suho
lipovo cvetje!
Zbirajte ga in javite, kojo množino ga imate! Vreče vam pošljem in prevzamem blago po povzetju!
Vinko Vabič, Zalec p. Celju
Ponudbe trgovcev prosim le z navedbo cene! 1244

Jedilno sol in vžigalice
dobi v nekaj dneh
Gospodarska zveza
v Ljubljani.

P. t. Reflektanti naj blagovolijo poslati svoja naročila takoj. — V zalogi ima sledeče: Žvepleni cvet, modro galico, rafijo in živinsko sol. Koruza pride v kratkem.

P. n. gostom se vljudno naznanja, da sem
gostilno pri „Belem zajcu“ Maribor
Meljska cesta št. 10

od gosp. Mikec s 15. julijem prevzel. Bom vedno skrbel za dobro in vljudno postrežbo cenj. gostom. Za dobro pijačo in kuhinjo se bo skrbelo. Za obilen obisk se priporoča vljudno
1245 **J. A. Henigman**

Oznaniła Union-Propaganda, Maribor.

Preselitev tvrdke pohištva
ERNEST ZELENKA
iz Gosposke ulice 25, v
Šolsko ulico šte. 5,

naznanja uljudno podpisani p. n. občinstvu, prosoč, da bi mu dosedanji, kakor novi naročevalci nadalje izkazali opravičeno, dolgoletno zaupanje ter ga počastili z novimi naročili. — Vedno velika zaloga v pohištvu, sobnih okraskov tapet itd.

ERNEST ZELENKA
tvrdka pohištva, tapetnik, dekorater in zapriseženi strokovnjak-voščak.
Samo Šolska ulica št. 5.

Otvoritev lončarske obrti.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril lončarsko obrt in prodajam od 15. julija naprej lonce in sklede. Stavim tudi peči in štediljke ter delam lončarske stene za mesarije. Priporočam se v obila naročila

Andrej Stauber,
lončarski mojster,
Maribor, Gosposka ul. 36.

Nekrep Jožef,
tasarski mojster, stavbenik in podjetnik.
Maribor, Mozartova ulica 59
se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.

Gospodom zobarjem se priporoča
zaloga zobarskih potrebščin
O. GOLOB, Ljubljana

v poslopu „Jadranske banke“, nasproti glavne pošte, svojo veliko zalogo vseh v zobarsko stroko spadajočih predmetov. Došla je večja množina
Ia alabaster mavca (gipsa).
Izvolite ga takoj naročiti. 1302

†

Pokram sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki in mučni bolezni priminul predobri, blagi sin, stric in svak, gospod

Ivan Žnider,
posestnik, trgovec in gostilničar.

Pogreb dragega pokojnika je bil dne 10. julija na tukajšnje pokopališče. Iskrena zahvala vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti; posebno zahvalo izrekamo č. g. župniku in pevskemu zboru.

Sv. Vid pri Grobelnem, 16. julija 1919.
1354 Žalujoča družina Žnider in sorodniki.

†

Amalija Breznik, posestnica na Kogu pri Sv. Bolfanku pri Središču, naznanja v svojem in vseh drugih sorodnikov imenu vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen preljubi, dobr. in blagi stric gospod

Marko Pavlinič,
posestnik in čevljarški mojster v Ptaju.

dne 9. julija t. l. ob 6. uri zvečer v 78. letu v Varaždinskih Toplicah nagloma preminul. Truplo pokojnika se je dne 12. t. m. provizorično položilo k večnemu počitku na pokopališču v Varaždinskih Toplicah ter se prepelje v najkrajšem času na mestno pokopališče v Ptuj. Ob prevozu trupla blagopokojnika v Ptuj se bodo obvestili prijatelji in znanci pravočasno. Slovesna sv. maša-zadušnica za pokojnega se je dne 12. t. m. služila ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Varaždinskih Toplicah, ter se bo služila še v mestni farni cerkvi v Ptaju in v podružni cerkvi na Humu pri Ormožu.

Ptuj—Kog, Sv. Bolfenk pri Središču,
dne 12. julija 1919. 1355

ZAHVALA.

Iskrena zahvala za obilni obisk pri pogrebu
Marije Blatnik,
kateri se je vršil v petek dne 11. julija t. m. Posebna zahvala še za cvetlice in vence.

Fram, dne 16. julija 1919.
1357 Žalujoči ostali.